

KRISIAN ESKU HARTZEKO PROTOKOLOA EGITEKO GIDA¹

1. Estaldura antolatzea eta prozedurei buruzko akordioak

- Krisietan esku hartzetik harago doan jarduera-plan pertsonalizatua egitea, araudi-, curriculum- eta tutoretza-dimentsioak kontuan hartuta. Krisietan esku hartzeko protokoloan pentsatuta, honako hauek jaso behar ditu:
 - Aurrez ikasleari buruz zer informazio dugun gainezkatze-krisiei buruz, zein aktibatzaile edo alarma-seinale diren ohikoak, aldeztatik krisian izandako esku-hartze arrakastatsuak.
 - Zer neurri izan behar diren: emozionalak, ahozkoak, fisikoak.
 - Zer pertsonak lasaitzen duten (ikasleak, irakasleak, AZP).
 - Zer jarduerak eta espaziok lasaitzen duten.
 - Familiarekin edo adingabearekin berarekin aldeztatik aurretik egindako akordioei buruzko oharra.
 - Krisi-egoerak aurreikus ditzakeen behaketa praktikoko metodo bat daukagu.
- Ikaslearekin esku-hartze jarraituko taldea sortu aurretik, taldea zer profesionalak osatzen duten, adibidez, PT, HLE, aholkulari-orientatzailea, zuzendaritza-taldeko kidea. Taldearen lidergoari, bileren maiztasunari eta lan-planari buruzko erabakiak. Komenigarria da esku hartzeko taldea krisian esku hartzeko taldearekin bat etortzea.
 - Hautatutako profesionalak:

- Krisialdiaren hasieran zegoen irakaslearekin edo profesionalarekin batera krisialdiko esku-hartzea zein profesionalak beteko edo zuzenduko duten erabakitzea.
 - Esku-hartzearen lidergoa, profesionala (k):

- Berreskuratzeko (bakegunea) eta girotzeko espazio egokia prestatzea. Ondoko edo gertuko gelan: distrakziorako/desaktibaziorako baliabideak (koltxonetak, musika, entzungailuak, material idatziak, eskulanak, etxeko jostailuak, ordenagailu-programak, pintura, argiztapena).
 - Desaktibaziorako edo distrakziorako baliabideak ondoko edo gertuko aretoan. Zer baliabide dauden:

 - Bakegunean:

¹ Bi dokumentu sakontzeko: *IKASTETXEAN JARDUTEKO ESKULIBURUA* eta *IKASTETXEAN JARDUTEKO ESKULIBURUA. ERANSKIN-TAULA*. Jose Manuel López Bragado psikiatrak idatzitakoak biak. Aipatutako eranskinak dokumentu horiei buruzkoak dira.

- Bota daitekeen objekturik eza

- Sabaiko argia

- Hormaren pintura, kolorea

- Barrutik zaratak entzuten dira

- Lekua dago koltxoneta bat sartzeko _____

- Elkarrizketa edo bileretarako mahai bat badago, azkar eta bizkor atera daiteke _____

- Aulkiak azkar eta arin atera daitezke _____

- Besaulkiren bat egon daiteke _____

- Protokoloa aplikatzeko informazioa edo eskuliburua (VII. eranskina eta eskuliburua bera). Larrialdiko komunikaziorako informazioa: idatziz esku hartzeko errutinak, larrialdietako telefonoak, direkzioa duen konexio azkarreko modua; hitzeko deskuidu- eta abordatze-teknikei buruzko eranskinen laburpena.
 - Aplikatzeko eskuliburua dago: _____
- Harremana familiarekin edo legezko tutorearekin (helburua familiarekin berriz lotzea, konfiantzazko espazio bat sortzea, akordioak lortzeko gaitasuna):
 - Baimen informatua sinatuta dago (VIII. eta IX. eranskinak)

 - Informatuta dago eta, ahal bada, krisien kasuan esku hartzeko estrategiak adostuta daude

 - Seme-alabarekin edo tutoretzapekoarekin lotutako gorabeheri eta lorpenei buruzko informazioa dauka

 - Familiarekiko topaketetan jarraitutasuna eta sistematikotasuna daude

 - Haien ekarpenak jasota daude

- Euste-gertaerak nola erregistratu zehaztu da (XI. eranskina)

- Gai hauei buruz hartutako erabakiak:
 - Asaldura-mailaren ebaluazioa. I. eranskina.

- Ikasleekiko esku-hartzeak, ikusitako asalduraren larritasunaren arabera (II. eranskina)
- Distrakzio-teknikak (III. eranskina).
- Hitzezko desaktibazioko edo deseskalatuko teknikak (IV. eranskina).
- Estimulazioa eta isolamendua murrizteko prozedura (V. eranskina).
- Larriki asaldatutako ikaslea fisikoki murrizteko eta eusteko prozedura (VI. Eranskina).
- Prebentzio-ekintzak ikasgelaren kudeaketan (XI. eranskina).
- Ross W.Green-en CPS eredua (Collaborative & Proactive Solutions) Epilogo.
- Beste profesional batzuekin batera edo modu integratuan jardutea
 - Beste profesional batzuekiko koordinazioan jarraitutasuna eta sistematikotasuna dago (osasunaren, gizartearen eta hezkuntza ez-formalaren esparruak), familiaren edo legezko tutoreen baimenarekin:
 - Norekin: _____
 - Telefono-elkarrizketak _____
 - Bilerak _____ Maiztasuna _____

2. Ekipoa eta osagaiak zaintzea (XII. eranskina)

- Beldur diren eszenak identifikatzea eta definitzea.
- Aurrean dituzten erronkak eta beldurrak zintzotasunez eta konfiantzaz erakustea.
- Profesionalen segurtasuna: krisian esku hartzeko errutina partekatuak eta laguntzak diseinatzea eta barneratzea.
- Errespetuzko tratua ikasleekiko harremanetan, oldarkortasuna, portaera probokatzailerak... gorabehera.
- Gure esku-hartzeen asmo hezitzailea eta zintzoa.
- Gure lanaren garrantziaz jabetzea eta arduraz onartzea.
- Gure gogo-aldarteei eta lankideei arreta jartzea (egonezina, asaldura, suminkortasuna, pasotismoa, etsipena).
- Ikasleekin eta, askotan, familiarekin ditugun sentimenduei eta aurreiritziei arreta ematea. Elkar neutralizatzen saiatzea, batzuetan partekatuak direlako. Ikastetxearen eta familiaren arteko gaitzespenari buruz pentsatzea.
- Aldian behin ikasleekiko eta familiarekiko sentimendu negatiboz husteko beharraz ez ohartzea.